

N. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. ^{Re.}

^{Set.}

153

Title:

Anangtraydoshi

Vrta

953

Complete

C

: Anang Karyadani Ket. - (Bhavana Puan) Title

: : Author

: : Editor

: : Year, Vols.

Slc : : Publisher

953 : : Remarks

अथुधिष्ठस्तुवाच॥ अगव नूतन ये शसं कारासं वता रद्रा व्रतं कथय किं निन्नेरु
 पाप्मो जागृदाय वं॥ १॥ अमंगः प्रीते ये ते येन प्रीतो यच्छति क्रशवा॥ आत्मनोरूपमि
 जागृतं मे विस्तरतो वद॥ २॥ तच्छ्रुत्वा च॥ अमंगः श्रूयते तद्वः शूलपाणिः पि
 नाकवृकृतस्मिन् संश्रुति त पार्थ किं ना न्नोति नरोऽनुवि॥ ३॥ त न ते वृथयिष्या
 मि शूलपाणि व्रतं विदं यन्न कस्यचिदाख्यां तं ब्रौताना मुवमं व्रतं॥ ४॥ चीवा जट
 त्मानरो मर्त्ये यद्यपि कृत्वा पांडव तत्तदा न्नोति संदिग्धमनंगारख्यं त्रयोदशी ५
 किं व्रतेर्बहुनिः पार्थ उक्तमात्र फल प्रादिः॥ त्रयोदशी विद्यं पुण्या सर्वव्रत फल प्राप्ता
 तस्मात्कार्यं यत्ने न बह्वृत्तमजी शस्तं तां स्त्व॥ त्रयोदशी स नंगारख्या स वीर्यौ
 ध्विनाशनी॥ ७॥ सर्वदृष्टो परमनीयं वीमाग ल्पवर्द्धनी॥ अत्र ल्प सुखमौ जागृत्
 पाप्मो जागृदाय नीला वल्पदायिनी॥ ८॥ जस्मिन् जूते न लोके स्मिन् संकल्पं न पांडव
 स्ते

क्रमेण दत्तं भवनं पुण्यं कृतानि च प्रशान्तिनाम् ॥ १० ॥ एवं सर्वेषु मासेषु हातम् ॥

अनंगे नलताये षातेना नंगत्रयोदशी ॥ ११ ॥ प्रसिद्धिं समनुज्ञात्तानि च सर्वफल
प्रदा ॥ मार्गशीर्षे मले पक्षे त्रयोदश्यां समाहितः ॥ १२ ॥ स्नानं नद्यां तडागे वा गृहे वा क
पते पि वा ॥ लवा न्यत्र मदा देवं विधना कृत्वा नृणां ॥ १३ ॥ स्वयं लिङ्गं न सं स्मृत
मजा वेद्यत्प्र तिष्ठितं ॥ तदनंगमिति प्रोक्तं हजये कृत्वा तोत्रती ॥ १४ ॥ दधि दुग्धं वृतं क्षी
इश्वरी रात्रि मृतेः शुभे ॥ स्नात्वा पंचा मृतेः पश्चात् स्नात्वा यथेन्द्रं धवा रिणा ॥ १५ ॥ पदी
दि पाद्यं निवेद्यैः पुष्पैः स्तकालं संजवे ॥ फलिनीनां विधिः पीक्षेण ॥ तवादित्रनिः
स्वनिः ॥ १६ ॥ पुनः नामान्यथोच्चार्य होमकार्यं स्तिला कृते ॥ अथैव ज्ञाती नारिण
पायसैः मधु सर्पिषा ॥ १७ ॥ अनंगं हजये दापो मधुमाद्या समन्वितं ॥ अनंगनाम्ना
संज्ञये मधु प्राश्य स्नपेन्निशि ॥ १८ ॥ मधु प्राशनयोगेन जायते मधुरधनिः ॥ अथ ॥ १९ ॥
मधुस्य यज्ञस्य फलं प्राप्नोति नक्तिमान् ॥ १९ ॥ पोषेत्सो दं वरं वरवीर्यदाडिममोदके ॥

नापदी ॥ २० ॥

चंदने नत्रयोदशी संमदयं यायुतं यजेत ॥ २० ॥ स्नात्वा ह्येवादिनिः पाद्यं हजयेत्वा विधा
नता योगेश्वरेति संस्मृत्य चंदनं प्राशयेन्निशि ॥ २१ ॥ सोमशीतां शुभं धस्य चंदनं प्राश
येत्तवेत् ॥ रात्रि मृतेः पश्चात् स्नात्वा यथेन्द्रं धवा रिणा ॥ २२ ॥ मावे न्यजो धस्य चंदनमात्र
लिङ्गमुमालिखे ॥ मुक्तां लो ॥ २३ ॥ जिह्वा यथेन्द्रं संमदयं यायुतं यजेत ॥ २४ ॥ नाद्येश्वरेति
संस्मृत्य प्राशयेत्प्रोक्तिकोदकं ॥ प्राशनस्य प्रजावननिर्मला ॥ २५ ॥ प्रजायते ॥ २६ ॥ रूपा
ष्यं च वसुः स्त्रीणां मनो नयनं चंदनं ॥ मुक्तां लो ॥ २७ ॥ जिह्वा यथेन्द्रं संमदयं यायुतं यजेत ॥ २८ ॥
वदस्वस्य यज्ञस्य प्राप्नोति विद्वत्फलं ॥ फाल्गुने वदरी चंपका रजो वरपो लो ॥ २९ ॥
कंकोलेन च वीरेशं संसीतं निशि हजयेत् ॥ वीरनाम उपदेशो कंकोले प्राशयेन्निशि ॥ ३० ॥
तनास्य सुरभिर्गंधो जायते कायवक्त्रयो ॥ तथा गुणा वा गुणा वा सोऽप्युक्तां च नयन्नि
जः ॥ ३१ ॥ गोमेषस्य फलं प्राश्य शक्रलो क्मदायते ॥ त्रिनेकरं जपेद न दशहा वरं कृत्वा ताले ॥ ३२ ॥

म

कृत्वा

देवं सुदेवनामानं यजेत्सु जगया सदा। सर्वोक्तविधिना पार्थक्यं प्राशयेन्निशि। २० कर्त्तव्यं
 तृप्तियोऽलोके गंधगौरवसंयुतः। चंद्रवत्सर्वलोचनानां लोचनानां द्वाभ्यां २१ जायते सने
 रः पार्थयः करोति दक्षिणान् नरमेधफलावाप्तिर्जायते नात्र संशयः। २२ विशाखे यद्व्या
 शब्दं पुण्यान्नफलसक्तुभिः। जातीफलमर्द्धा रूपमिद्राणां महितं यजेत् २३ प्राशयेद्वात्रिंशं
 ये जातीफलमनुत्तमं। अथ प्राशनयोगावजातिमाप्नोत्यनुत्तमं २४ सफलास्तस्य सर्वा
 शाफलं न वंति नारतागोसदस्त्रफलं प्राश्य रुद्रलोचने मदीपात २५ अथ ये जं बुवि स्वप
 त्रिः प्राप्तेः सुपदे स्थालिवंजे नाथयं सस्यः प्रद्युम्नो ललिता न्वित २६ लवंगप्राश
 ये दात्रो लवंगं तनवा ह्युयात्वा जिघेयफलं लब्ध्वा मोदते दिवि नारत २७ आषाढे
 षण्मासार्गनीपेनालिकेरवदं ब्रूहिः। तिलेश्चो मापि तिरात्रो ह्युयेति लोत्तमं २८ उ
 मापति जपन् प्राशः प्राशयेत्तिलोदकं तिलोत्तमावकवति रूपसं पदनुत्तमं २९

फाल्गु २

जाती १

प्राप्नोति पुंडरीकस्पफलं रुद्रकुलोद्भूतं। श्रावणे सुमनो जेद्वदलीफलमंडाके ३०
 गंधतोयैः शूलफपाणिस्तु वासान्वितं जयेत् ३१ यजेत् गंधोदकं ३२ त्रयं प्राश्य स्व
 पेदात्रो विममरा ३३ पुंड्रगंधः सर्वाभ्यो रव्या ब्रुषि रायुश्चो पत्रायत ३४ अग्निहोमस्य
 यज्ञस्य तस्य स्पात्फलमनुत्तमं ३५ जाद्वपलाशवां ये यकृर्द्धावेत्युपैस्तथा ३६
 यजेता गदणा सद्यो जातं गोया समन्वितं ३७ अगदं प्राशयिवात्रुगुरुर्न वति
 नृतले ३८ त्रुलापुदुष्यदानस्यादमस्य फलमश्नुते ३९ अश्वने कृष्णमार्गं कर्त्तुं
 उष्ट्रराके। स्वर्णं नो मिः सुवर्णं च विदमाधिपतिर्जजेत् ४० देमोदकं वसं प्राश्य दे
 मर्वसं प्राशयेत् नरमेधस्य यज्ञस्य फलं प्राप्नोति निश्चितं ४१ जजेत् कृदंबडोणक
 ष्णं डलवणेन त्रुफाले श्रविद्याधिपतिर्जयेन्मदनया सदा ४२ लवणं प्राशये
 त्त्रैत्रयया परमं यान्वितं। रूपलावण्यसंयुक्तं प्राशनादथ जायते ४३ वासि

॥२

वृत्तस्यै

बाह्येयस्य यज्ञस्य सकलं फलमश्नुते। आप्यमाद्यं दंतकाष्ठं क्रयुमंतत्पत्न्यं रं पत्नं।
 पुण्याणां माल्यलाजे तत्पत्न्यं त्रिर्वा दयमुद्रा रे। आलाजे तत्पत्न्या नां व बीजस्य रं प्र
 शस्यते। निवेद्यं प्राशनं नाम क्रमात्माये प्रकीर्तितं। आलाजे दंतकाष्ठानां स्वादिरं
 म्पाष्ठिवं यजेत्। पुण्याणां माल्यलाजे तत्पत्न्यं त्रिर्वा दयमुद्रा रे। आलाजे
 तत्पत्न्या नां व बीजस्य रं प्रशस्यते। निवेद्यं माल्या लज्जु हविष्यां प्रवक्ष्ययेत्। म
 त्रिषु पारैरेणु न जोतयि वा विज्ञेत्। मानुषं स पक्षिणां ततो श्रीया द्वं धुमिः स पितो वशी।
 त्रत विद्मं यदा वस्या दशत्मा स्मृतं यदा। पृथुपोश्च एवो पविशेत्त दक्षिणं परेऽनु नः। एवं स
 श्मोते शस्त्रा शनदिलं कृतं। परतुमा माहेश्वरं दिग्मं मधिवा स्यततो निशि। शिवं मंडलमु
 धुश्रु कलशो परिनिक्षपयेत्। पश्चिमांशं वं ततोऽप्युत्तरे द्विविधं शूरेः। पुण्यैर्गंधैस्त
 थाहूषैर्नीवैर्विविधैः फलैः। परततः प्रजात समये हतदोम बलिनिःश्रयः। वक्ष्यमाणमि ॥३॥

दंसर्वं प्रदद्यात्तु द्विजातये। पक्षिणां चारमनं गं वा सोमं वसं कामये छिवं। ताम्रपात्रेण यं
 कृशं कलशो परिनिक्षपयेत्। पृथुपुत्रं वस्त्रेण यं म्माद्य पुण्यानि वयस्य जितं। ब्राह्मणाय
 प्रदातव्यं विवज्ज्वाय सुव्रतां। पश्चिमांशं नृशयनं दद्यात्। सवसां गंधं पयश्चिनीं कृशोपा
 नतु प्रदानं च कलशः सोदकाः सितं। पृथुपुत्रं दद्यात् प्रकर्तुमास्तत्रैवं दनविस्तृप्तिताः। सितं
 पक्वान् संधुक्ता ब्राह्मणेभ्यो निवदयेत्। पृथुपुत्रं देवस्येव प्रदातव्यं कृशं दद्यात् सोदकाः। वितानं
 पंचवर्णं वध्वज्ज्वलिनादिभिः। पृथुपुत्रं वसुध्यानां च शो बध्नीया छिवं मंदि। तस्मिन्नेव दिने
 पार्थस्य पीड्यात्मानमर्चयेत्। देवं देवं त्रिलोकेशं पुण्यानि वेद्यं पविः। गीतवाचं च
 नृशयि प्रक्षाले विविधै रपि। दानान् प्रदद्यात् निश्च वित्तस्यानुसारतः। प्रदद्यात् छि
 वज्ज्वा नां देवानि व विज्ञेत्। अर्थिता ना वमन्येत् नान्दिये न्नरुषा वदेत्। यथा श
 म्पा प्रदद्याच्च बद्धा मधुरं वदेत्। एवं तदुक्तं वं च वाशि वयस्य मनुजसं। ततः स्वयं च

कुर्यात्परायणं यदृशो यतः यदा वसो मताः। जोजनं नयथा शक्ताः यदुदयं मधुरा कुर्यात्।

चूंजीशकृश्चवर्गसमन्वितः। ५५ शंता नापेकनिष्ठा सुहृदिद्वनिशैवे शैवे। एवंनिर्वर्त्तित
 धिवनूततल्लयः। पुमान्मूलवत्तुइनारीवा नृपशाईलरुबितद्रुतमुत्तमं। फलंछेतवदा
 प्रोतिनात्रवागीविनारणात्। ५६ एवंलवानरःसम्यक्किनावनजावितः। मुच्यतसर्व
 पापोर्वैर्ब्रह्मद्यादिवैरपि। ५७ इहकीर्तिमवाच्योत्रैर्मृतः। मूर्जेभिदायते। पुण्यश
 षादीरागयसवीक्षोमो नृपोलवत्। ५८ ब्रतस्याम्यप्रजावसमृत्तिमांमनदो जवत्। प्रो
 नाप्यधनम्योऽम्बाद्यः। शान्तचित्तो ब्रितंदिश। ५९ त्रपोत्रसुसंहापेर्जश्वेचशरदंश
 तंशिवरुक्परोन्नुवात्रिविक्तागतमानसः। ६० अंतगाते शिवं स्मृवाशिवसाहायतां
 ब्रजत्। ६१ कामेनयाविलगुशममुपोवितासीलुजातिथिस्त्रिदशदेहमावाप्तिदेवतोः।
 तां प्राज्ञाने रुदितनामद्युते रूपोऽथ दिव्यं प्रायाति परमं पदमिह मोले। ६२ इति श्राव ॥४॥
 विश्वेत्तरेहस्युधिहृरसंवादेऽनंगत्रयोदशीनतं संतसं॥ शिवमसुः॥ शोभन
 सुरीपाकौ न लेहः। ब्रजलाम